

Brabantse Natuurdoelanalyses langs de maatlat

Geesje Rotgers, Redactie Agrifacts

Waar gaat deze lezing over?

- Stikstofgevoelige natuur in Brabantse N2000-gebieden
- De staat van die natuur. Gebruikt Brabant de juiste maatlat?
- De bovenwettelijke natuurdoelen
- Het werk van de Ecologische Autoriteit

Natuurdoelanalyses en Ecologische Autoriteit

In samenwerking met
Omroep Brabant

**NOS Nieuws • Woensdag 1 maart 2023, 22:30 •
Aangepast donderdag 2 maart 2023, 06:20**

**Brabant verleent voorlopig geen
vergunningen vanwege verslechterde
natuur**

Wie waren er
betrokken bij het
opstellen van de
natuurdoelanalyses?

3 WOO-verzoeken

Ecologen, hydrologen, ambtenaren...

Drie WOO-verzoeken

Enkele honderden documenten
over alle Brabantse N2000-
gebieden

(SBB), (SBB),
(waterschap Dommel), (Bosgroep ZN),
(Bosgroep ZN), (Brabants
schap), (PNB), (PNB), (PNB),
(PNB), (Arcadis), (Arcadis),
(Arcadis), (Arcadis), Leeuw (Arcadis),

NAAM

PROJECTNUMMER

ONZE REFERENTIE

Welkom en vaststellen agenda

- [redacted] – Boswachter ecologie SBB voor Strabrecht
- [redacted] – Ecoloog Arcadis, stand-in [redacted] als trekker NDA Strabrecht
- [redacted] – Ecoloog PNB projecttrekker NDA's samen met [redacted]
- [redacted] – Projectleider Arcadis
- [redacted] – Ecoloog waterschap Dommel, betrokken bij uitvoering GGOR
- [redacted] – Ecoloog Arcadis, kwaliteitsborging en voorzitter overleg
- [redacted] – Ecoloog SBB Strabrecht
- [redacted] – Ecologen bosgroep ZN, betrokken bij LESA Beuven
- [redacted] – Ecoloog bosgroep ZN, betrokken bij herstel Beuven
- [redacted] - Hydroloog PNB
- [redacted] – Gebiedsecoloog Strabrecht
- [redacted] – Ecoloog Arcadis, notulist voor dit overleg
- [redacted] – Brabants Landschap

Toelichting vanuit provincie Noord-Brabant

[redacted] geeft een korte toelichting.

- Oplevering NDA kent harde deadline 31-12-2022

Toelichting op H.3 concept-LESA

- Toelichting situatie Arcadis
 - [redacted]: Door omstandigheden [redacted] een niet geheel volledige LESA. A[redacted] verplaatsing PGO, maar gekozen om toch bij elkaar te komen. Voor LESA's geer[redacted] o.b.v. ruwe data of lopend onderzoek wordt niet meegenomen i.v.m. tijd. NDA op[redacted] onderzoek en kennis. Nog geen uitgebreide presentatie van LESA (want nog onv[redacted])

Vraag aan Provincie

Is het juist dat Provincie Noord-Brabant, alleen natuurorganisaties en (semi-) overheden heeft betrokken? En boerenorganisaties niet? Waarom?

Antwoord: Het is juist dat we alleen waterschappen en terreinbeheerders hebben betrokken bij de Natuurdoelanalyses. Zij hebben de ecologische en hydrologische kennis over de gebieden die noodzakelijk is voor het opstellen van een NDA.

Staatsbosbeheer over Ulvenhoutse bos

- Ik vraag mij af of er kritisch is gekeken naar de gegevens die uit de NDFP (?) zijn genaaid. Als een soort een enkele keer aanwezig is moet dit kritisch worden bekeken. En ook al is de waarneming terecht, het geeft geen vatbare populatie aan. Er zou dus een soort van filter ingebouwd moeten worden over het al dan niet meenemen van zo een soort.
- Ik kan niet goed volgen hoe de tekst leidt tot de conclusies in de synthese
- Gaat er nog aandacht worden besteed aan maatregelen buiten het Natura 2000-gebied. Naar mijn mening kan binnen het bos zelf weinig meer gedaan worden om de natuurwaarden nog hoger te krijgen wat betreft het opstarten van "grote" nieuwe projecten (enkele zaken die nog wel uitgevoerd moeten worden zijn: afronden lopende projecten, opvolgen ontwikkelingen hydrologie/bodem, mogelijk maken fijnmazig beheer voor de komende jaren, blijvende monitoring belangrijke soorten, betere sturing recreatie,...) maar de "grote klappen" zullen in het omringende gebied moeten komen. Om, bij wijze van spreken, weer met "plaggen, steenmeel en wat rabatten dichtgooien", als enige maatregelen te komen zullen de doelen zeker niet gehaald gaan worden. Er moeten oplossingen gezocht gaan worden in o.a. : op orde maken hydrologie op grotere schaal (actie in de broekloop is al een goede stap overigens), terugdraaien eutrofiëring van buitenaf en nadenken of er zulke drukke wegen dwars door het bos aanwezig moeten blijven. Ook zullen populaties van alle belangrijke soorten robuuster gemaakt moeten worden. Dit vanzelfsprekend binnen het Natura 2000-gebied maar ook door betere aansluiting met populaties in andere gebieden. Dit zal dan de vitaliteit en weerbaarheid groter maken. Voor een optimaal Natura 2000gebied zal dus ruimer gekeken moeten worden dan de huidige grenzen. Het is sowieso de

■

vraag of de uitbreidingsdoelen in dit oppervlak gehaald zullen gaan worden, dit zeker met de huidige abiotische omstandigheden (en de erfenis van jaren verdroging en eutrofiëring). De vraag mag dus ook gesteld worden of het areaal te klein is

Ik mis dus aandacht aan de grotere oplossingen. Ik hoop dat dit genoemd gaat worden om duidelijk te maken wat er nu echt nodig is om een beter Ulvenhouts bos te krijgen (ook al zal de uitvoer moeilijk zijn).

Ik hoop dat je met deze punten verder kunt. Als je vragen/opmerkingen hebt kan jij mij vanzelfsprekend altijd contacteren.

“Naar mijn mening kan binnen het bos zelf weinig meer gedaan worden om de natuurwaarden nog hoger te krijgen [...] de “grote klappen” zullen uit het omringende gebied moeten komen”

Brabants Landschap over Leenderbos

Brede beschermingszone
wenselijk: extensief
landgebruik, stimuleren
biologische en/of natuur
inclusieve landbouw; voor
recreatie; aanleg groene
landschapselementen

Algemene aanbeveling

Brabantslandschap (BL) sluit zich volledig aan bij de opmerkingen van Natuurmonumenten dat een Brede beschermingszone wenselijk is rondom het natura 2000 gebied. In deze beschermingszone moeten strengere eisen gelden m.b.t. wateronttrekking, onderbemaling, drainage, aanleg/behoud en beheer B en C watergangen, gebruik van kunstmest, ontwormingsmiddelen en insecticiden. Ook zou in deze beschermingszone extensief landgebruik gestimuleerd moeten worden. Stimuleren van biologische en/of natuur inclusieve landbouw en het stimuleren van aanleg van groene landschapselementen. Ook kan recreatie een plek vinden in deze schil rondom het N2000 gebied, zodat recreatiedruk op het interne N2000 terrein verminderd.

Hieronder nog een aantal opmerkingen op kaart en per habitatsoort/habitatype. De opmerkingen op kaart hebben met namen betrekking tot de eigendommen van BL, maar kunnen waarschijnlijk verder uitgerold worden over het gehele natura 2000 gebied.

Evidens over Brabantse Wal

“We hebben nog 2 overkoepelende opmerkingen, die we niet echt in de tabel kwijt konden:

- 1. Er staat op veel plekken in het rapport dat de verdroging het gevolg is van de grondwateronttrekkingen, soms nader gespecificeerd tot drinkwater soms niet. Volgens de Passende beoordeling 2017 is er geen directe relatie tussen het diepe grondwater en de venpeilen, en daarmee hebben grondwateronttrekkingen geen direct effect van de onttrekkingen op schijnspiegelstanden en peilen van de vennen; alleen voor de Grootte Meer is er mogelijk een indirect effect via verminderde afstroming van de Steertse Heide.*

Wat valt op?

- Oorzaak van 'slechte staat' wordt toegeschreven aan anderen (buiten het gebied)
- Eigen straatje wordt schoon geveegd
- Veel maatregelen voor buiten het gebied

Doelen buiten N2000-gebied

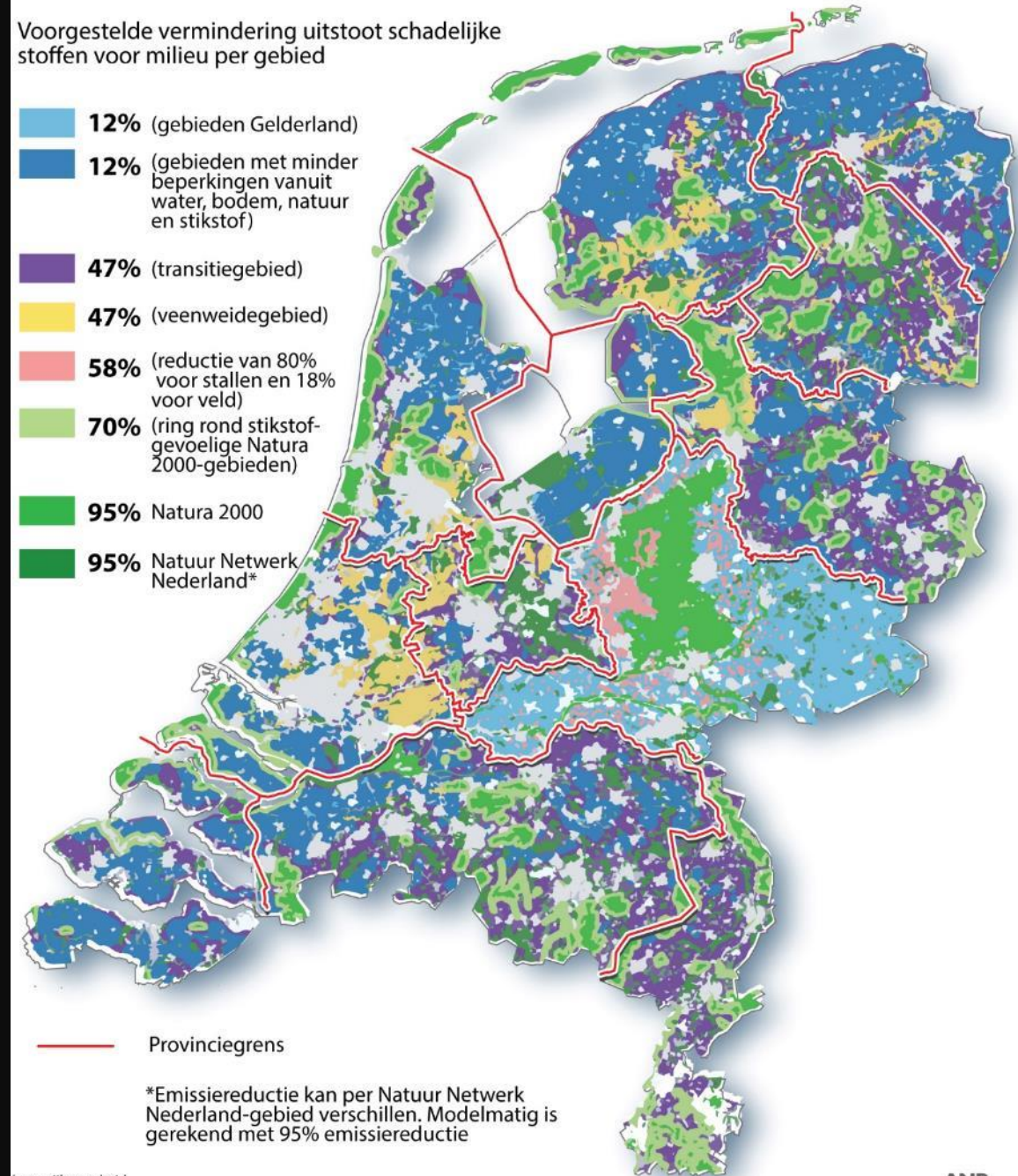
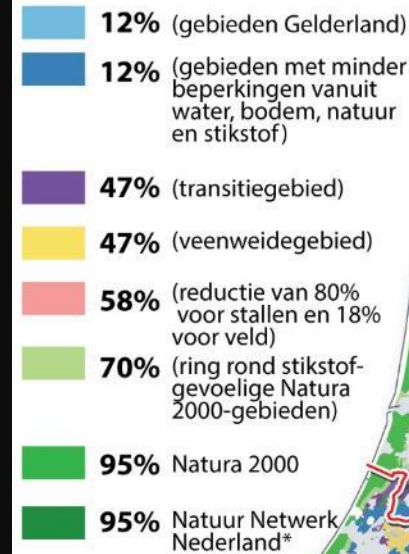
Natuurdoelanalyse	Hydrologische bufferzone buiten gebied	Herinrichten landbouwgrond tegen N2000-gebied aan	Bufferzone buiten N2000-gebied (extensieve landbouw)	ecologische verbindingszones
Biesbosch		ja	ja	
Brabantse Wal		ja	ja	ja
Deurnsche Peel & Mariapeel	ja	ja		ja
Groote Peel	ja	ja	ja	ja
Kempenland-West	ja	ja	ja	
Langstraat		ja		ja
Leenderbos, Groote Heide & De Plateaux	ja	ja	ja	
Loonse en Drunense Duinen	ja	ja	ja	ja
Oeffelter Meent		ja		ja
Regte Heide & Riels Laag			ja	
Ulvenhoutsebos		ja		

Het 'stikstofkaartje' van Van der Wal lijkt terug.....

- Bufferzones
- Verbindingszones
- Extensivering landbouw
- Landbouw in gebied weg

Waar mag straks hoeveel minder worden uitgestoten in Nederland?

Voorgestelde vermindering uitstoot schadelijke stoffen voor milieu per gebied

— Provinciegrens

*Emissiereductie kan per Natuur Netwerk Nederland-gebied verschillen. Modelmatig is gerekend met 95% emissiereductie

Het 'stikstofkaartje'
geïntegreerd in de
Natuurdoelanalyses

Tijdstip	Actie
Januari 2022	Provincie Noord-Brabant vraagt offertes bij ecologische bureaus voor opstellen natuurdoelanalyses
Maart 2022	Provincie verstrekt opdrachten voor uitvoeren Natuurdoelanalyses
Juni 2022	Minister Van der Wal presenteert 'stikstofkaartje'
Februari 2023	Provincie Noord-Brabant publiceert Natuurdoelanalyses

Vraag aan Provincie

Natuurorganisaties maakten gebruik van hun positie om te pleiten voor herinrichting van de landbouw rond het natuurgebied. Waarom werden landbouworganisaties niet om tafel gevraagd?

Antwoord: Wij hebben erop toegezien dat de terreinbeherende organisaties de rol van informatieverstrekker feitelijk en neutraal hebben ingevuld. [...] Concretisering van de maatregelen in de randzone van de Natura 2000-gebieden vindt plaats in de Gebiedsgerichte Aanpak, waar ook organisaties aan tafel zitten die de agrarische belangen vertegenwoordigen.

Beoordelen natuurkwaliteit conform afgesproken
werkwijze EU en NL

‘Typische soorten’ als maat voor natuurkwaliteit

Typische soorten volgens in Europees verband gemaakte afspraken:

- **soort is goede indicator voor gunstige staat van instandhouding habitatype**
- **soort moet goedkoop gemeten kunnen worden**
- **Niet verwarren met ‘prioritaire soorten’**

(Bron: Natura 2000 profielendocument 2008)

Droge heide

26 typische soorten
op landelijke NL-lijst

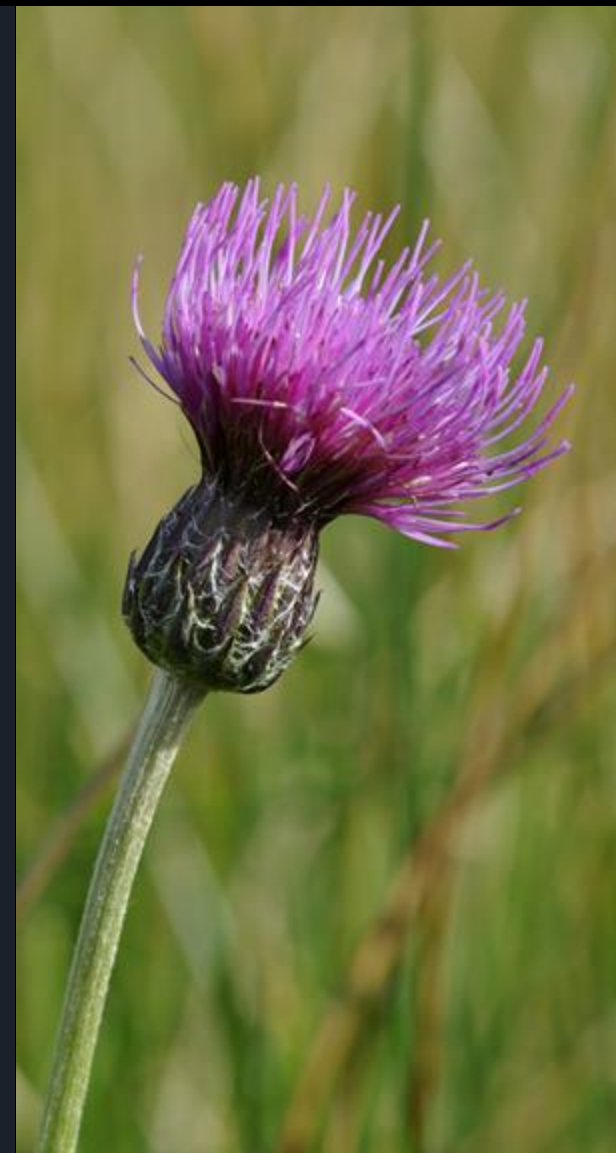
- * **Groentje** * Heideblauwtje * Heivlinder * Kommavlinder * Vals heideblauwtje * Kronkelheidestaartje * Open rendiermos * Rode heidelucifer * Gekroesd gaffeltandmos * Glanzend tandmos * Kaal tandmos * Levendbarende hagedis * Zandhagedis * Blauwvleugelsprinkhaan * Zadelsprinkhaan * Zoemertje * Klein warkruid * Kleine schorseneer * Kruipbrem * Rode dophei * Stekelbrem * Boomleeuwerik * Klapekster * Roodborsttapuit * Veldleeuwerik

Blauwgrasland

13 typische soorten op
landelijke NL-lijst

- Moerasparelmoervlinder *
- Zilveren maan * Blauwe knoop *
- Blauwe zegge * Blonde zegge * Klein
glidkruid * Kleine valeriaan *
- Knotszegge * Kranskarwij *
- Melkvioltje * **Spaanse ruiter** *
- Vlozegge * Watersnip

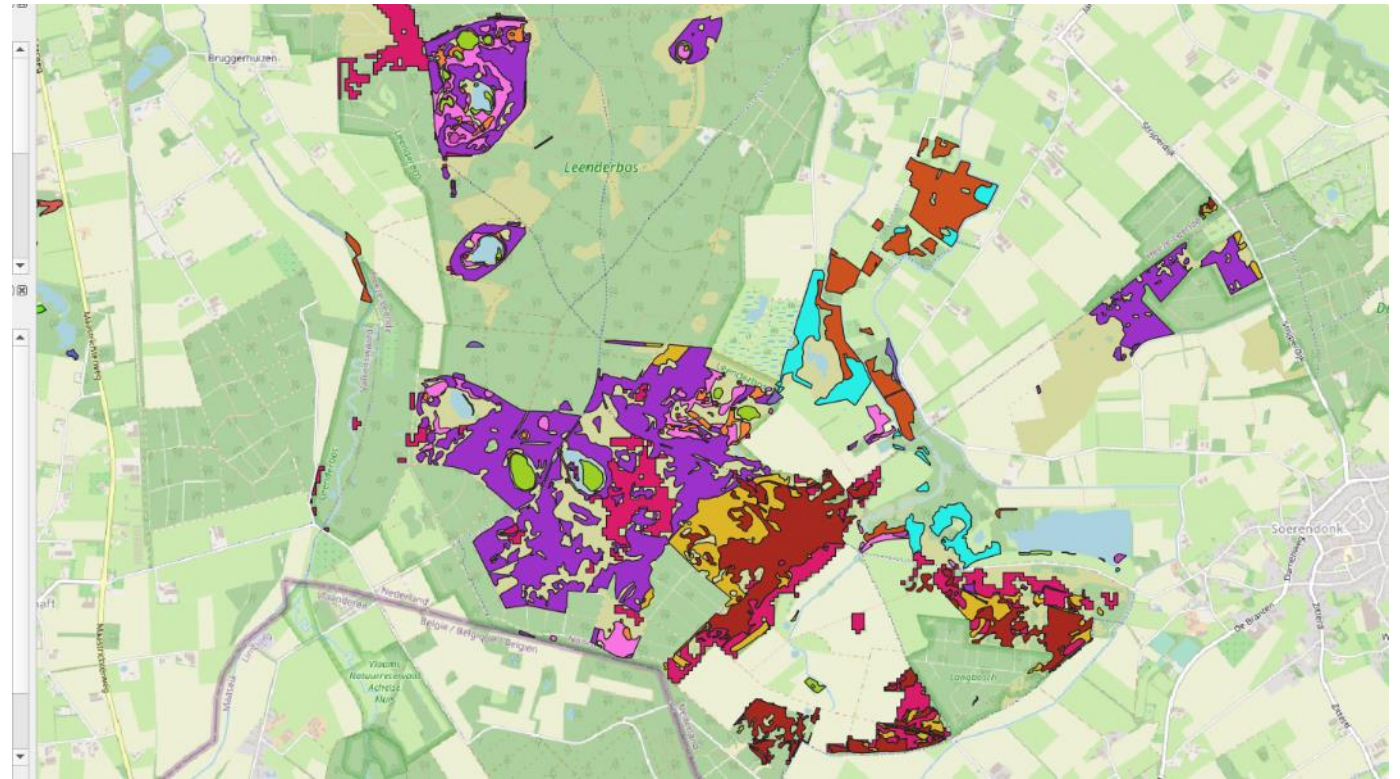
Oude eikenbossen

9 typische soorten op
landelijke NL-lijst

- Eikenpage * Kussentjesmos * Hanenkam *
Regenboogrussula * Smakelijke russula *
Zwavelmelkzwam * Hengel * Matkop *
Wespendief

Voorbeeld:
Leenderbos,
Groote Heide &
De Plateaux

Bestaat uit:
16 habitattypen
met in totaal 227
typische soorten

Hoe beoordelen we de
natuurkwaliteit in een
natuurgebied?

Beoordelen
natuurkwaliteit op
gebiedsniveau

Werkwijze bepalen
kwaliteit habitattypen
op gebiedsniveau;
LNV; 2014

Behoud kwaliteit op gebiedsniveau:

- totale aantal verschillende typische soorten dat aanwezig was op het moment van aanwijzen van het gebied neemt niet af;
- eventuele verdwijnen van een typische soort kan worden gecompenseerd door de vestiging van een andere typische soort;
- de mate van verspreiding van de typische soorten (als geheel) in het betreffende habitatype neemt gemiddeld genomen niet af;

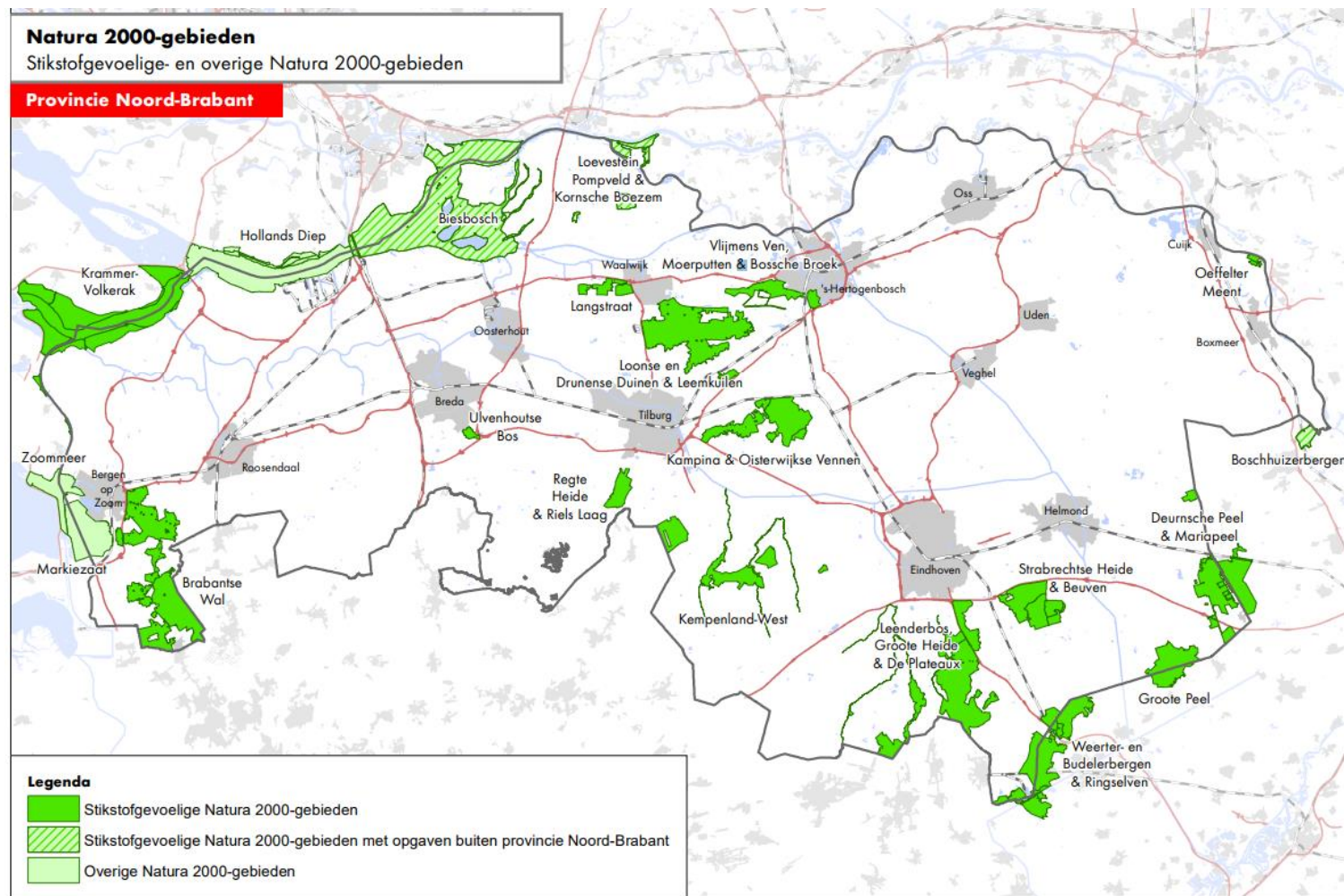
Verbetering kwaliteit:

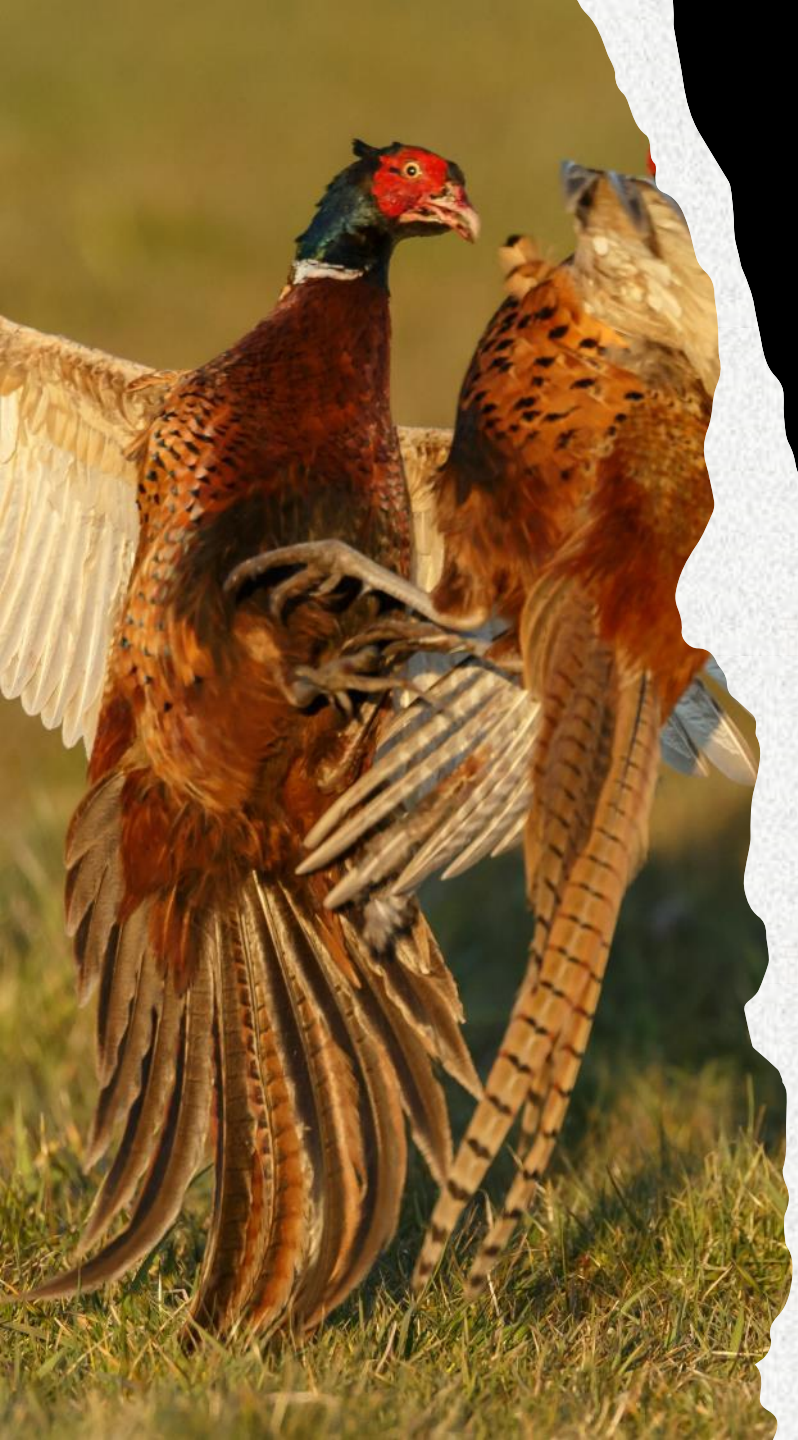
- dat er meer typische soorten zich vestigen en/of meer verspreid in het gebied voor gaan komen.

Op welke schaal kijken?

Op gebiedsniveau kan een ecologisch relevant schaalniveau gekozen worden waarop naar de gemiddelde verspreiding van typische soorten gekeken wordt. Bijvoorbeeld de aanwezigheid in een kilometergrid.

Heeft provincie Noord-Brabant de afgesproken werkwijze gevolgd?

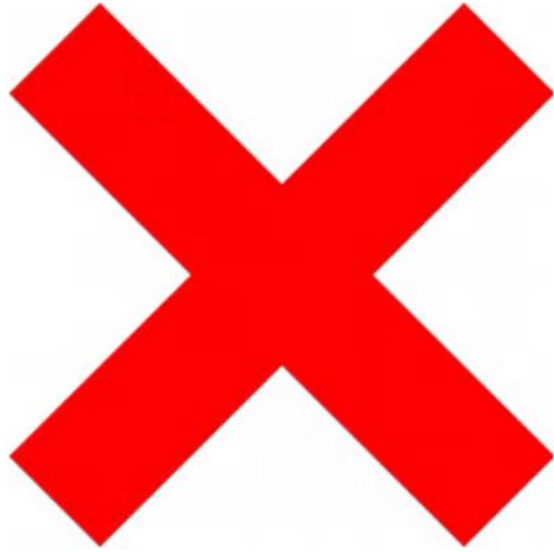

Check 1:

Juiste referentiejaar (jaar van aanwijzen) genomen?

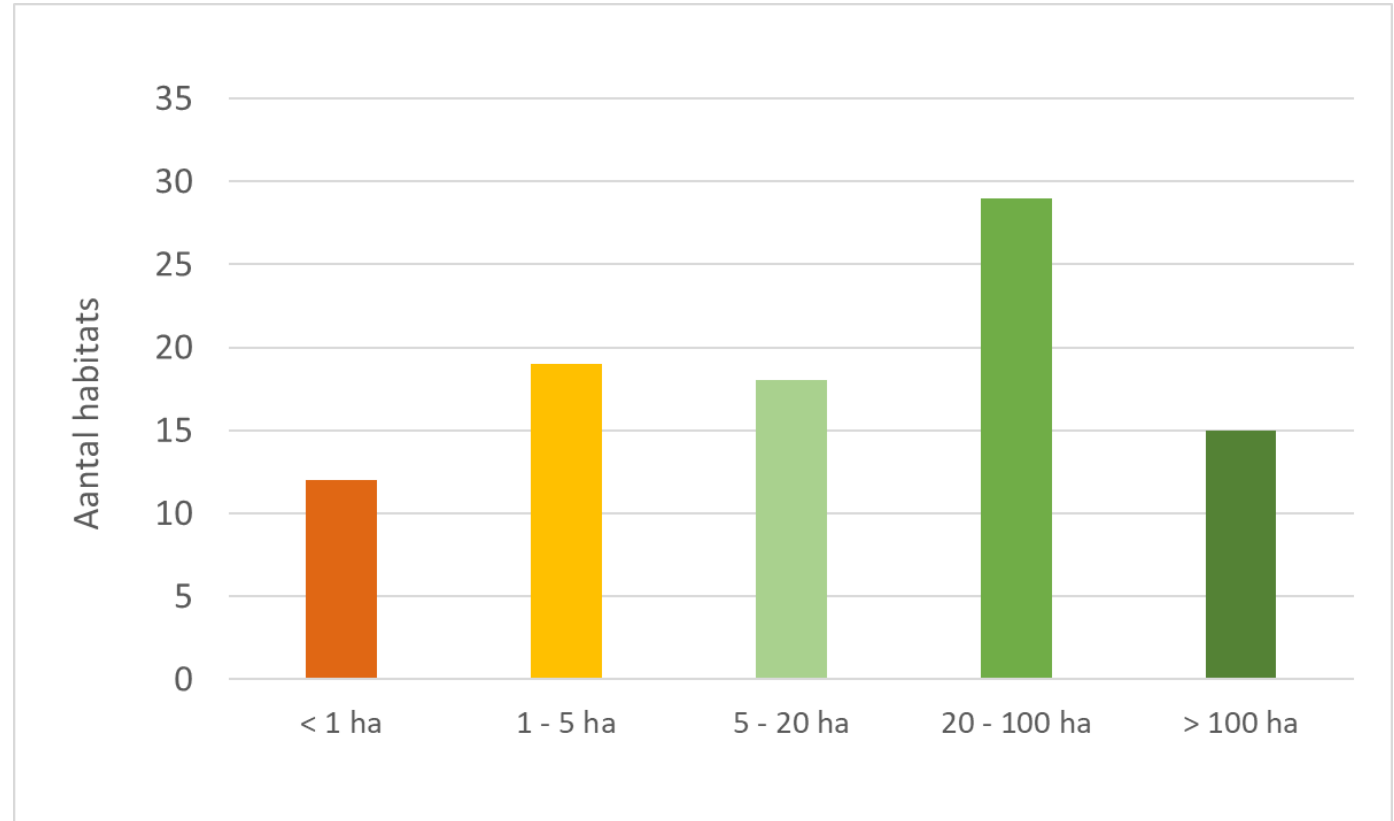
Check 2:
Keek provincie naar
soorten in het gebied?

Op de gebieds-soortenlijsten staan:

- Soorten die in het gebied zijn gezien
- Extra: óók de soorten die in een straal van 50 km om het gebied zijn gezien

Check 3:
Wordt gekeken
op ecologisch
relevante
schaal?
Bijvoorbeeld 1
km² (100 ha)

- 33% van de habitats is kleiner dan 5 ha.
- Noord-Brabant knipt habitats soms op in postzegels

Opknippen naar schaalniveau 'postzegel'

Biesbosch, H91E0A Vochtige alluviale bossen

- Totaal aanwezig: 3,5 hectare
- Aantal typische soorten op de lijst: 10 stuks
- Aanwezig in 3,5 hectare: 9 van de 10 soorten

Natuurdoelanalyses

- Aantal deelgebieden H91E0A: 56

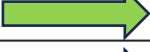

Gevolgen opknippen naar schaal 'postzegel': gegevens ontbreken op dit schaalniveau

Check 4
Staan de juiste
typische
soorten op de
gebiedslijsten?

Provincie kijkt naar
soorten die er zijn
Extra: ook naar soorten
van de landelijke lijst
die er niet zijn

(Oeffelter Meent,
habitatype H6120
Stroomdalgraslanden)

Typische soort	Relevantie van soort	Aanwezigheid in Natura 2000-gebied	Aanwezig binnen habitatype	
Geelsprietdikkopje	Ja		Nee	-
Brede ereprijs	Ja		Nee	-
Cipreswolfsmelk	Ja		Nee	-
Handjesgras	Ja		Nee	-
Kaal breukkruid	Ja		Ja	Nee
Kleine ruit	Ja		Nee	-
Liggende ereprijs	Nee		-	-
Rivierduinzegge	Ja		Ja	Ja
Rode bremraap	Nee		-	-
Sikkelklaver	Ja		Nee	-
Steevanjer	Ja		Nee	-
Tripmadam	Ja		Nee	-
Veldsalie	Ja		Nee	-
Wilde averuit	Ja		Nee	-
Zacht vetkruid	Ja		Ja	Ja
Zandwolfsmelk	Ja		-	-
Graspieper	Ja		Ja	Ja

Beoordeling:

- Soorten die er wel zijn
 - **Extra: soorten landelijke lijst die er niet zijn**
 - **Extra: soorten moeten óók op 'juiste' plek staan**

Aantal soorten aanwezig binnen habitatype	Percentage
2 van 13 soorten	15%
Hele gebied: 4 van 13 soorten	30%

Deelgebied	Aantal soorten aanwezig binnen habitatype	Percentage
Hengstpolder	1 van 9 soorten	11%
Kraaiennest	0 van 9 soorten	0%
Kooigat en Keesjes Killeke	0 van 9 soorten	0%
Totaal in hele gebied	9 van 9 soorten	

Beoordeling op 'postzegel-schaal'

Deelgebied	Aantal soorten aanwezig binnen habitatype	Percentage
Aakvlaai	2 van 10	20%
Aart Eloyenbosch	2 van 10	20%
Bakkerskil	2 van 10	20%
Beversluisplaat	4 van 10	40%
Bever en Vijf Ambachten	4 van 10	40%
Bleke Kil	2 van 10	20%
Bromhoek / Keetstuk	3 van 10	30%
Bruine Kil	2 van 10	20%
Buisjes & Catharinaplaatjes	2 van 10	20%
Dam van Engeland	2 van 10	20%
Deeneplaatweg	5 van 10	50%
De Kikvorsch of Otter	6 van 10	60%
Engelbrechts Plekske met Plattehoek	2 van 10	20%
Fanteplaat / Zwartbolplaat	2 van 10	20%
Gat van Kielen / Drooggat	2 van 10	20%
Gors Keetstuk	2 van 10	20%
Grote plaat	2 van 10	20%
Hardenhoek & Spieringpolder	2 van 10	20%
Hooge Biezenplaat/ Zwaneplaat	4 van 10	40%
Huiswaard beneden / Oude kat	3 van 10	30%
Huiswaard Boven	2 van 10	20%
Janusplaat / Noorderelsplaat	2 van 10	20%

Biesbosch, H91E0A Vochtige alluviale bossen

- Totaal aanwezig: 3,5 hectare
- Aanwezig in de Biesbosch: 9 van de 10 soorten

Natuurdoelanalyses

- Aantal deelgebieden H91E0A: 56
- Oordeel: slecht (40); matig (13), goed (3)

Provincie Noord-Brabant hanteert andere maatlat
dan voorgeschreven werkwijze

Natuurkwaliteit is
'matig' of 'slecht' als
veel soorten van de
landelijke lijst er niet
zijn

Natuurkwaliteit is
'goed' als veel soorten
van de landelijke lijst
er wel zijn

Check 5

Welke soorten horen niet op gebiedslijsten volgens Afgesproken Werkwijze?

Vuursalamander

Komt niet voor in Provincie Noord-Brabant

Op de soortenlijst van:

- Kampina en Oisterwijkse vennen
- Kempenland West
- Regte Heide en Riels Laag
- Ulvenhoutse bos

Veenbesparelmoervlinder

**Soort niet meer gezien in Noord
Brabant na 1990**

Op de soortenlijst van

- Groote Peel
- Kampina & Oisterwijkse vennen
- Leenderbos, Groote Heide & De Plateaux

N2000-gebied	Aantal typische soorten op de lijst (som soortenlijst alle habitattypen)	Percentage typische soorten aangetroffen	Beoordelaar	Aantal typische soorten niet aangetroffen	Percentage niet aangetroffen soorten, dat er ook in het verleden niet was*)
Strabrechtse Heide & Beuven	99	86	Arcadis	14	78
Kampina & Oisterwijkse Vennen	145	81	Arcadis	28	67
Vlijmens Ven, Moerputten en Bossche Broek	56	75	Arcadis	14	100
Biesbosch	77	75	Arcadis	19	42
Loonse en Drunense Duinen & Leemkuilen	106	69	Arcadis	33	95
Groote Peel	37	65	Arcadis	13	100
Deurnsche Peel	37	65	Arcadis	13	100
Leenderbos, Groote Heide & De Plateaux	231	59	Antea Group	95	88
Brabantse Wal	126	56	Antea Group	55	85
Kempenland-West	200	53	Antea Group	95	95
Langstraat	101	51	Arcadis	49	77
Regte, Heide en Riels Laag	151	45	Antea Group	83	100
Ulvenhoutse bos	53	40	Antea Group	32	80

80% niet aangetroffen
soorten op
gebiedslijsten, was er
halve eeuw geleden
ook niet

Provincie Brabant volgt eigen meetmethode natuurkwaliteit

- **LNV 2021** (Leeswijzer N2000 profielen): Op gebiedsniveau kennen we het verschil tussen **behoud en verbetering**. Definities zijn vastgelegd.
- **Provincies (natuurdoelanalyses)**: Gaan uit van **goed, matig en slecht**. Dit zijn nieuwe definities, niet te vinden in handleidingen.

Provincies (BIJ12) bedachten nieuwe maatlat in 2019

- **Systematiek dook geruisloos op in nieuwe beheerplannen**
 - Veel typische soorten: kwaliteit goed
 - Weinig typische soorten: kwaliteit slecht
- **Maatlat staat nergens online (bevestigd door BIJ12).**
- **Bron wordt vaak niet genoemd in NDA's.**

Wie heeft
nieuwe
maatlat
ontworpen?

Tabel 2.1. Leden van de werkgroep en overige betrokkenen

Lid werkgroep	Organisatie in werkgroep	Overige betrokkenen	Organisatie van betrokkenen
Dirk van der Est	Tauw	Annemiek Adams	Ministerie LNV
Niels Jeurink	Tauw	Dick Bal	Ministerie LNV
Peter van der Molen	BIJ12	Menno van Zuijlen	Natuurmonumenten
Erwin Adema	BIJ12	Anne Schmidt	WER/Alterra
Sipke Holtes	Provincie Drenthe	John Jansen	WER/Alterra
Edwin van Hooff	Provincie Groningen	Jan Holtland	Staatsbosbeheer
Patrick Lansing	Provincie Noord-Brabant	Jos van der Staaij	Provincie Noord-Brabant
Suzanne Stuijfzand	Rijkswaterstaat	Meinte Engelmoer	Provincie Friesland
Bas Kers	Rijkswaterstaat	Frank Bos	Provincie Utrecht
Maarten Platteeuw	Rijkswaterstaat	Diederik van Dullemen	Provincie Groningen
		Mira Heesakkers	Provincie Noord-Holland
		Bastiaan Knegtel	Provincie Overijssel
		Jacco Maissan	Provincie Flevoland
		Age Hellingwerf	Provincie Flevoland
		Marion Pross	Provincie Zeeland
		Jack Geraedts	Provincie Limburg
		Eric Thomassen	Provincie Zuid-Holland
		Jaap Ex	Provincie Gelderland

Wat is de status van deze nieuwe BIJ12-maatlat?

Is die bestuurlijk geaccordeerd?

BIJ12: “Nee. Het rapport is opgesteld door TAUW, maar heeft nog geen vervolg gekregen en/of bestuurlijke procedure doorlopen. Het door TAUW ontwikkelde voorstel leverde nog teveel vragen op.”

Constatering STAF: Toch wordt deze TAUW-maatlat op grotere schaal gebruikt in Natuurdoelanalyses en concept-natuurbeheerplannen.

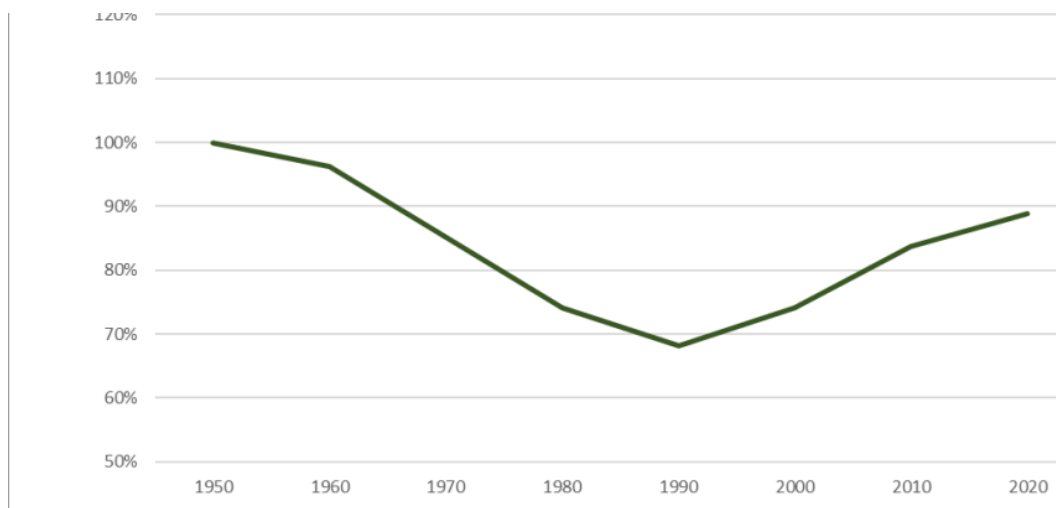
Provincie Noord-Brabant is op grotere schaal bezig met:

Verwerven van
veel extra hectares
voor natuur

Veel extra soorten
voor de
'verzameling'

Wat als de
beoordeling
wel conform
afgesproken
werkwijze
was
uitgevoerd?

Figuur 4 Ontwikkeling van de typische N2000 vaatplantensoorten in de periode 1950-2020

Natuurlijk Nederland
 Het was groen in het
 In een groen Nederland

Natuur anno 2023: vallen of opstaan?

Ontwikkeling van soorten vanaf 2000

Henri Prins
 Mei 2023

**ecologische
autoriteit**

De Ecologische Autoriteit

- ... toetst niet op bovenwettelijke doelen
- ... toetst niet aan Habitat- en Vogelrichtlijn
- ... toetst niet op eerder afgesproken werkwijze
- ... gaat in principe mee met plannen Provincie (toetst op consistentie)

Adviezen zijn zwaarwegend

Inmiddels 7 adviezen van de Ecologische Autoriteit

Betrokken bij opstellen Natuurdoelanalyse	Bosgroep Zuid	Brabants Landschap	Natuurmonumenten	Waterschap De Dommel
Leenderbos, Grote Heide & De Plateaux	x	x	x	x
Kempenland West	x	x		x
Regte, Heide en Riels Laag		x		

Dubbelrol voor De Landschappen

Voortouwnemer

Provincie Noord-Brabant

Samenstelling van de werkgroep

prof. dr. Rien Aerts

ir. Annemie Burger (voorzitter)

drs. Tjeerd Gorter (secretaris)

dr. Agata Klimkowska

ing. Mark Zekhuis

Conclusies

Europese Habitat- en Vogelrichtlijn zijn niet uitgangspunt. Provincie kiest eigen invulling.

Niet ecologie staat centraal, maar 'stikstofkaartje Van der Wal'

Onder toezicht Ecologische Autoriteit 'plust' Brabant bovenwettelijke koppen op natuurbeleid (hectares, soorten)

Zijn onze provincies ambitieuzer dan Europa?

Internationale afspraak:
30% oppervlakte beschermde
natuur

Voor halen Natura 2000-doelen van provincies is **771.000 hectare** extra natuur nodig. In dat geval is 40% oppervlakte Nederland natuur.

Provincie Brabant: 60% oppervlakte natuurdoelen

Vragen, reacties,
discussie